

HARJAVALLAN SEURAKUNTA

Kirkkokatu 3
29200 Harjavalta

www.harjavallanseurakunta.fi

PÖYTÄKIRJA

KIRKKOVALTUUSTO 2/2025

AIKA Keskiviikko 14.5.2025, klo 18.00-18.39

PAIKKA Seurakuntatalo, Iso sali

LÄSNÄ

jäsenet

Ahteela Reijo
Elo Anne, poissa
Flyktig Emmi
Haapala Heikki, poissa
Heinola Outi
Holmi Andreas
Kangas Matias, poissa
Ketola Tuija, poissa
Latvala Mervi, poissa
Luotola Teuvo, varapuheenjohtaja, poissa
Mansikkamäki Tellervo
Paavilainen Mauri, puheenjohtaja
Paukkunen Tapio
Rantala Liisa
Rintala Altti
Salomäki Lassi
Särkiniemi Hannu
Uljas Heikki, poissa
Uotila Jarmo, poissa

varajäsenet

Vajavaara Tarmo
Toivo Päivärinta
Pekka Saarinen
Seppo Telenius

muut

Lindgren Tuomo, kirkkoherra
Naski Katri, talouspäällikkö, pöytäkirjanpitäjä

ASIAT

- 13 § Kokouksen avaus
14 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
15 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta
16 § Pöytäkirjan nähtävillä pitäminen
17 § Työjärjestyksen hyväksyminen
18 § Vuoden 2024 tilinpäätös

- 19 § Tilintarkastuskertomuksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille vuodelta 2023
- 20 § Kiinteistöstrategian päivittäminen vuosille 2025-2030
- 21 § Testamenttivarojen käyttö muistolehtoalueen laajennustyöhön
- 22 § Tiedoksi
- 23 § Valitusosoitus
- 24 § Kokouksen päättäminen

13 §

KOKOUKSEN AVAUS

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 18.00.

14 §

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Kirkkojärjestyksen 8 luvun 5 §:n mukaan kirkkovaltuuston kokouskuulutus julkaistaan seurakunnan virallisella ilmoitustaululla.

Kuulutus/kutsu on ollut nähtävänä asialuetteloineen Harjavallan seurakunnan virallisella ilmoitustaululla julkaistulla kuulutuksella 14.5.-18.6.2025 välisenä aikana. Lisäksi jokaiselle valtuutetulle on lähetetty kirjallinen kutsu asialistoineen viikkoa ennen kokousta ja esityslista liitteineen sekä kirkkoneuvoston ehdotuksineen on toimitettu jokaiselle valtuutetulle valtuuston työjärjestyksen säätämällä tavalla.

Kirkkovaltuusto on päätösvaltainen, kun saapuvilla on enemmän kuin puolet silloisista jäsenistä (KL 10:15 §).

Esitys:

Suoritetaan nimenhuuto ja todetaan läsnäolijat. Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Suoritettiin nimenhuuto ja todettiin läsnäolijat. Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

15 §

PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN VALINTA

Esitys:

Kirkkovaltuusto päättää, että tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan kaksi aakkosjärjestyksessä vuorossa olevaa. Vuorossa ovat Andreas Holmi ja Matias Kangas. Pöytäkirja tarkastetaan taloustoimistossa perjantaina 16.5.2025. Tarkastajien tulee laittaa normaalin allekirjoituksen lisäksi nimikirjaimet joka sivun alalaitaan.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Andreas Holmi ja Tellervo Mansikkamäki.

16 §

PÖYTÄKIRJAN NÄHTÄVILLÄ PITÄMINEN

Hallintolain mukaan pöytäkirja tulee olla nähtävänä päätöksen mukaisena päivänä. Kirkkolain 10 luvun 23 § 3 mom. säättää (ylittää tältä osin hallintolainmääräykset): ”Pöytäkirja tai päätös on pidettävä yleisesti nähtävänä vähintään oikaisuvaatimuksen tai valituksen tekemiselle varatun ajan.”

Esitys:

Kirkkovaltuusto päättää, että tämän kokouksen pöytäkirja on nähtävänä seurakunta-toimistossa 19.5.-18.6.2025 sen aukioloaikana. Nähtävillä olostä on ilmoitettu Harjavallan seurakunnan virallisella ilmoitustaululla 14.5.-18.6.2025 julkaistavalla kuulutuksella.

Päätös: Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

17 §

TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Esitys:

Hyväksytään kokouksen työjärjestys esityslistan mukaisena.

Päätös: Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti, sillä muutoksella, että asiakohta 24 (lisälista) siirrettiin käsiteltäväksi kohtana 21.

18 §

VUODEN 2024 TILINPÄÄTÖS

KN 31.3.2025 / 26 §

Tilinpäätös sisältää toimintakertomukset, tilinpäätöslaskelmat, tilinpäätöksen liitetiedot ja tilinpäätösmerkinnät sekä kirjanpitokirjoja ja tositteita koskevat luettelot. Seurakunnan tilinpäätöksen liitetietona esitetään omana taseyksikkönä hautainhoitorahaston tuloslaskelma ja tase. Talousarvion toteutuminen esitetään kustannuspaikkatasolla.

Harjavallan seurakunnan vuoden 2024 ylijäämäksi muodostui 56.355,50 euroa. Vuoden 2024 talousarviossa tilikauden tulos oli arvioitu 132.224,00 euroa alijäämäiseksi.

Kokonaishenkilöstökulut olivat noin 34.160,00 euroa suuremmat, mitä talousarviossa oli arvioitu. Nousu johtuu osaltaan vuoden 2024 arvioitua suuremmista työehtosopimuksen mukaisista palkankorotuksista sekä palkkiotoimisen (ml. esiintymispalkkiot) toiminnan käytön kustannusten lisääntymisestä.

Palveluiden ostot olivat yleisestä hintakehityksestä huolimatta 37.081,32 euroa arvioitua pienemmät, säästöä muodostui mm. kuljetuspalveluissa, koulutuspalveluissa, rakennusten rakentamis- ja kunnossapitopalveluissa sekä alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalveluissa

(osa toteutuu vasta vuoden 2025 puolella). Lisäksi aineiden ja tarvikkeiden ostoissa mm. elintarvikkeiden- ja puhtaanapidon kustannuksissa sekä sähkön hankinnassa kustannukset olivat arvioitua pienemmät.

Kirkollisverotuloa seurakunta sai 92.451,72 euroa enemmän kuin talousarviossa oli arvioitu. Myös valtionrahoitusta seurakunta sai 3.191,04 euroa ennakoitua enemmän.

Seurakunnan tilinpäätös sisältää myös hautainhoitorahaston tilinpäätöslaskelmat. Hautainhoitorahaston toimintatuotot olivat 36.917,00 euroa ja toimintakulut 30.761,36 euroa, jolloin toimintakate oli positiivinen 6.155,64 euroa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat päätösvaltainen kirkkoneuvosto ja taloudesta vastaava viranhaltija.

Tilinpäätöksen hyväksyminen yhteydessä kirkkoneuvosto tekee esityksen tilikauden tuloksen käsittelystä. Tilikauden ylijäämä kirjanpidon mukaan on 56.355,50 euroa.

Lisätietoja antaa talouspäälikkö Katri Naski puh. 044 7356 780

Pöytäkirjan liitteenä:

Tilinpäätös 2024 (liite3)

Taluspäällikön esitys:

Päätetään esittää kirkkoneuvostolle, että se hyväksyy seurakunnan tilinpäätöksen vuodelta 2024 liitteen mukaisena sekä samalla tilinpäätöksen liitetietona esitetyn hautainhoitorahaston tilinpäätöksen vuodelta 2024, ja allekirjoittaa tilinpäätöksen sekä valtuuttaa taluspäällikön tekemään tilintarkastuksen yhteydessä mahdollisesti tilinpäätökseen tulevia teknisluonteisia korjauksia.

Tilikauden ylijäämä 56.355,50 euroa siirretään edellisten vuosien tilikauden yli-/ alijäämätilille.

Kirkkoneuvoston hyväksymä tilinpäätös vuodelta 2024 jätetään tilintarkastuksen jälkeen kirkkovaltuuston vahvistettavaksi.

Päätös: Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaan.

Kirkkovaltuusto 14.5.2025

Harjavallan seurakunnan kirkkoneuvosto on kokouksessaan 31.3.2025 käsitellyt vuoden 2024 tilinpäätöksen. Vuoden 2024 tilikauden ylijäämä kirjanpidon mukaan on 56.355,50 euroa. Kirkkoneuvoston hyväksymä tilinpäätös vuodelta 2024 jätetään tilintarkastuksen jälkeen kirkkovaltuuston vahvistettavaksi.

Pöytäkirjan liitteenä:

Tilinpäätös 2024 (liite1)

Esitys:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy vuoden 2024 tilinpäätöksen.

Päätös: Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

19 §

TILINTARKASTUSKERTOMUKSEN HYVÄKSYMINEN JA VASTUUVAPAUDEN MYÖNTÄMINEN TILIVELVOLLISILLE VUODELTA 2024

Harjavallan seurakunnassa on toimitettu tilintarkastus 17.4.2025. Tilintarkastuskertomus on esityslistan liitteenä (liite2). Kirkkovaltuustolle osoitetussa tilintarkastuskertomuksessaan tilintarkastajat esittävät tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltaan tilikaudelta 1.1.-31.12.2024.

Esityslistan liitteenä:

Tilintarkastuskertomus 2024 (liite2)

Esitys:

Kirkkovaltuusto päättää hyväksyä tilintarkastuskertomuksen ja myöntää vastuuvapauden tilivelvollisille tilikaudelta 1.1.-31.12.2024.

Päätös: Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

20 §

KIINTEISTÖSTRATEGIAN PÄIVITTÄMINEN VUOSILLE 2025-2030

KN 28.4.2025 39 §

”KN 19.4.2022/56 §

Kirkkoneuvoston kokouksessa 29.3.2021 § 34 päätettiin aloittaa kiinteistöstrategian laatiminen. Kirkkoneuvosto valtuutti kiinteistötyöryhmän laatimaan sen. Kiinteistöstrategian laadintaan perustettiin työryhmä, johon nimettiin kirkkoherra Tuomo Lindgren, talouspäälikkö Pirjo Inkinen, kiinteistövastaava Hannu Vaurio sekä luottamushenkilöistä kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja Jarmo Uotila, kirkkoneuvoston jäsen Jukka Rimmistö sekä kirkkovaltuuston puheenjohtaja Mauri Paavilainen. Rimmistö on toiminut puheenjohtajana ja Paavilainen laatinut kokousmuistiot.

Työryhmä on pitänyt neljä varsinaista kokousta, joiden lisäksi strategiaan liittyviä asioita on käsitelty mm. kiinteistötyöryhmässä sekä eri teemoihin liittyvissä neuvotteluissa ja katselmuksissa.

Kiinteistöstrategiassa käsitellään Harjavallan seurakunnan visio, arvot ja strategia, toimintaympäristö ja sen muutokset, kiinteistöt; niiden käyttö ja tulevaisuuden suunnitelmat, kiinteistöstrategian visiot ja tavoitteet, energia- ja ilmastostrategia ja kiinteistöstrategian toteutumisen varmistaminen. Liite 5.

Lisätietoja antavat kirkkoherra Tuomo Lindgren p. 044 7356 751 ja talouspäälikkö Pirjo Inkinen p. 044 7356 780

Kirkkoherran ja talouspäällikön esitys:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy Harjavallan seurakunnan kiinteistöstrategian vuosille 2022-2030.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaan.

Kirkkovaltuusto 9.5.2022

Esitys:

Kirkkoneuvosto esittää, että kirkkovaltuusto hyväksyy Harjavallan seurakunnan kiinteistöstrategian vuosille 2022-2030. LIITE 3.

Päätös: Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.”

KN 28.4.2025 39 §

Kiinteistöstrategian päivittäminen ja ylläpitäminen on annettu kiinteistötyöryhmän tehtäväksi. Voimassa olevaa kiinteistöstrategiaa tarkasteltaessa on havaittavissa, että se ei vastaa enää kaikilta osin nykyisiä kiinteistöjen tarpeita. Tästä syystä kiinteistötyöryhmä on valmistellut kiinteistöstrategian päivittämisen vuosille 2025-2030. Kiinteistötyöryhmä on käsitellyt kokouksissaan päivitettäviä kohtia vastaamaan tämänhetkistä tilannetta. Laajimmat päivitykset kohdistuvat seurakuntataloon sekä Tuulikarin leirikeskukseen. Myös muihin kohteisiin on tullut tarve tarkennuksille, kuten Kaikkien autuuksien kirkon tilojen monikäyttöisyyden kehittäminen; esimerkiksi atriumin kattaminen sekä muiden tilojen tehokkaampi käyttö erilaisten tilaisuuksien järjestämisessä.

Kiinteistöstrategiaprosessin kautta varmistetaan, että seurakunnalla on perustehtäväänsä varten tarkoituksenmukaisia toimitiloja, joiden käyttö- ja ylläpitokulut ovat kohtuullisia. Kiinteistöstrategian yhtenä tehtävänä on olla myös päätöksen teon tukena sekä linjata millä kriteereillä seurakunta tulee esimerkiksi tulevaisuudessa luopumaan ylimääräisistä tai toimintaan huonosti soveltuvista tiloista/ kiinteistöistä. Strategiassa otetaan myös kantaa siihen, millaisilla periaatteilla ja rahoitusmuodolla kiinteistöjä ja rakennuksia peruskorjataan.

Kiinteistöstrategiassa käsitellään Harjavallan seurakunnan visio, arvot ja strategia, toimintaympäristö ja sen muutokset, kiinteistöt; niiden käyttö ja tulevaisuuden suunnitelmat, kiinteistöstrategian tavoitteet, energia- ja ilmastostrategia ja kiinteistöstrategian toteutumisen varmistaminen.

Lisätietoja antavat kiinteistövastaava Hannu Vaurio puh. 044 7356 763 ja talouspäällikkö Katri Naski puh. 044 7356 780

Pöytäkirjan liitteenä:

Päivitetty kiinteistöstrategia vuosille 2025-2030 (liite1)

Taluspäällikön esitys:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy Harjavallan seurakunnan päivitetyn kiinteistöstrategian vuosille 2025-2030.

Päätös: Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaan.

Kirkkovaltuusto 14.5.2025

Pöytäkirjan liitteenä:

Päivitetty kiinteistöstrategia vuosille 2025-2030 (liite3)

Esitys:

Kirkkovaltuusto hyväksyy Harjavallan seurakunnan päivitetyn kiinteistöstrategian vuosille 2025-2030.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

21 §

TESTAMENTTIVAROJEN KÄYTTÖ MUISTOLEHTOALUEEN LAAJENNUSTYÖHÖN

KN 31.3.2025 / 28 §

Harjavallan seurakunta on saanut testamenttivaroja vuonna 2015 (Vesalainen). Testamentin lahjoittaja on testamentissa määrännyt, että jaettavasta omaisuudesta käytetään tarvittava osa puolison hautaukseen ja hautajaisjärjestelyihin sekä molempien puolisoitten haudanhoitosopimukseen Harjavallan seurakunnan kanssa lakien ja säännösten mukaan pisimmäksi mahdolliseksi ajaksi. Muilta osin testamentissa ei ole määrätty varojen käyttötarkoitusta Harjavallan seurakunnassa.

Testamenttivarojen käyttäminen muistolehtoalueen laajennukseen voidaan katsoa olevan erittäin arvokasta varojen kohdentamista, sillä se tuo pysyvän muistomerkkikokonaisuuden Sammallehdon hautausmaalle myös tulevien sukupolvien nähtäväksi.

Lisätietoja antavat: talouspäällikkö Katri Naski, puh. 044 7356 780 ja kirkkoherra Tuomo Lindgren, puh. 044 7356 751.

Taluspäällikön esitys:

Kirkkoneuvosto hyväksyy testamenttivarojen käyttämisen Sammallehdon hautausmaan muistolehtoalueen laajennuksen rakentamishankkeen toteuttamiseksi ja esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy testamenttivarojen käyttämisen.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaan.

Kirkkovaltuusto 14.5.2025

Esitys:

Kirkkovaltuusto hyväksyy testamenttivarojen käyttämisen Sammallehdon hautausmaan muistolehtoalueen laajennuksen rakentamishankkeen toteuttamiseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

22 §

TIEDOKSI

- Seuraava kirkkoneuvoston kokous on 9.6.2025, klo 17.30
- Seuraava kirkkovaltuuston kokous on 12.11.2025, klo 18.00
- Kirkkoherra kertoi ajankohtaisia asioita Rova30 -hankkeesta

23 §

VALITUSOSOITUS

Hallintokäytännön ja annettujen ohjeiden mukaan oikaisuvaatimus tai valitusosoitus liitetään pöytäkirjaan, esityslistassa sen ei tarvitse olla, mutta se on pöytäkirjassa sitä tarkastettaessa ja myös virallisissa tiedoksiantoa koskevissa pöytäkirjanotteissa ja vastaavissa asiakirjoissa.

24 §

KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 18.39.

KOKOUKSEN PUOLESTA

Mauri Paavilainen
puheenjohtaja

Katri Naski
sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu ja oikeaksi todettuna hyväksytään
Harjavallassa 16.5.2025

Andreas Holmi

Tellervo Mansikkamäki

Pöytäkirjan nähtävänä pitämisestä on ilmoitettu Harjavallan seurakunnan virallisella ilmoitustaululla 14.5.-18.6.2025 välisenä aikana julkaistulla kuulutuksella ja pöytäkirja on ollut nähtävänä seurakuntatoimistossa 19.5.-18.6.2025 sen aukioloaikana.

Harjavallan seurakunnassa 18.6.2025

Tuomo Lindgren
kirkkoherra

**Harjavallan seurakunnan
Kirkkovaltuusto 14.5.2025 Pöytäkirjan pykälä 23**

VALITUSOSOITUS

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 13-17 ja 22-24.

Erikseen säädetyt muutoksenhakukiellot

1. Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan valittamalla ei saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.

2. Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon. Kansalliset kynnysarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 60.000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150.000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1-4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveystoimenpiteet);
- 300.000 € (hankintalain liitteen E 5-15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset palvelut) ja
- 500.000 € (käyttöoikeussopimukset).

3. Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

2 VALITUSOSOITUS

VALITUSVIRANOMAINEN JA VALITUSAIKA

Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

• Turun hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, 20100 Turku

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku

Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 18-21.

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitus aika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.

Kirkollisvalitus alistusasiassa

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

• Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli, pöytäkirjan pykälät:

Käyntiosoite: Hämeenkatu 13, 20500 Turku

Postiosoite: PL 60, 20501 Turku

Sähköposti:

• Kirkkohallitus, pöytäkirjan pykälät:

Postiosoite: PL 210, 00131 Helsinki

Käyntiosoite: Eteläranta 8, 00131 Helsinki

Telekopio: 09 1802 350

Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi

Valitus aika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana ajankohtana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä,

jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

3 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET SEKÄ VALITUKSEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1383/2018) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 050 €. Käyttelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 100 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja 6 140 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.